

INFORMATIEMARKTEN TILBURG NOORD

MEI - JUNI 2022

INFORMATIEMARKT
INFORMATION MARKET
SUQ ALMAELUMAT
SUUQA MACLUUMAADKA

Stokhasselt - Vlashof

Woensdag 25 mei van 19.00 - 21.45 uur

Locatie:
Wijkcentrum
de Ypelaer

EEN DUURZAME WERELD! WAT KAN JIJ DOEN?
LAAT JE INSPIREREN TIJDENS DE:

INFORMATIEMARKT

Heikant - Quirijnstok

Woensdag 1 juni van 19.00 - 22.00 uur

Locatie:
MFA
De Symfonie

Eilenbergstraat 250

INFORMATIEMARKT
INFORMATION MARKET
SUQ ALMAELUMAT
SUUQA MACLUUMAADKA

Heikant - Vlashof

Woensdag 8 juni van 19.00 - 21.30 uur

Locatie:
Het Ronde
Tafelhuis

VOORWOORD

In 2017 hebben de twee wijkraden van Tilburg Noord samen met Het Ronde Tafel Huis (RTH) en ContourdeTwern (CdT) een **Manifest** opgesteld voor verbetering van de leefbaarheid in Tilburg Noord. Dat Manifest is in 2018 naar bewoners en instanties zoals politie, gemeente Tilburg, huisartsen, de Toegang, het onderwijs, ouderen- en jongerenorganisaties gestuurd voor commentaar en antwoorden. Uiteindelijk is het aangeboden aan het College van B&W en de gemeenteraad van Tilburg waarna het **PACT** en het pact-proces is ontstaan.

In 2020 werd door de eerder genoemde organisaties in de wijk een evaluatie opgesteld over de voortgang van het Manifest en werden door beide wijkraden aanbevelingen gedaan aan de gemeente c.a. om deze voortgang te versnellen. In het verlengde van deze evaluatie hebben de wijkorganisaties het plan opgevat om hun bewoners te informeren en te bevragen middels een *Manifestatie* op het Wagnerplein, maar Corona heeft tot tweemaal toe roet in het eten gegooid.

Na Corona hebben beide wijkraden van Tilburg Noord samen met het RTH en CdT en met ondersteuning van de gemeente Tilburg, het plan van een *Manifestatie* weer opgepakt, maar nu opgedeeld in drie bijeenkomsten en op drie locaties: op 25 mei in de Ypelaer, op 1 juni in de Symfonie en op 8 juni in het RTH.

De eerste les die men krijgt over Communicatie gaat over de zender en de ontvanger. Echter, tot dat moment was het proces in Tilburg Noord er een waarbij het accent lag op het zenden vanuit de professional. Maar beide wijkraden waren van mening dat eerst binnen de wijken geïnventariseerd moest worden waar de belangstelling van de wijkbewoners naar uitging. Daarom is bij bewoners, verenigingen van buurtbewoners, huurders en eigenaren, per wijk een inventarisatie gemaakt van onderwerpen die er ten aanzien van de leefbaarheid toe doen. Het gevolg was dat bij iedere locatie andere accenten naar voren kwamen, ontleend aan interviews met bewoners. Dat gegeven vormde de basis voor de drie informatiemarkt.

Inhoud informatiemarkten

Vanuit de resultaten van de interviews met wijkbewoners werd gekozen voor onderstaande

onderwerpen voor de drie wijkbijeenkomsten. In de verslagen van de afzonderlijke

bijeenkomsten (verderop) worden deze onderwerpen uitgewerkt.

Informatiemarkt Stokhasselt (25 mei Ypelaer)

- Nieuwe woningen via verdichting
- Ypelaerpark en omgeving
- Onderwijs en kinderopvang
- Armoede en bestaanszekerheid

Informatiemarkt Quirijnstok (1 juni Symfonie)

- Nieuwe woningen via verdichting, inbreiding
- Verduurzaming van woningen
- Woonomgeving

Informatiemarkt Heikant (8 juni RTH)

- Wijkwerkgeverschap.
- Veiligheid in en om het huis
- Verkeersveiligheid
- Grote multifunctionele ruimte

Film Tilburg Noord

Speciaal voor de drie informatiemarkten is een film gemaakt over ons stadsdeel: 'Gezond & Gelukkig in Tilburg Noord'. De film – gerealiseerd door Jesse van Venrooij - laat kenmerkende beelden zien van Tilburg-Noord maar gaat vooral in op de onderwerpen die tijdens de drie informatiemarkten

werden gepresenteerd en de projecten die nu lopen in Tilburg Noord. In de film komen zowel specialisten als wijkbewoners aan het woord. De film werd op alle drie de informatiemarkten vertoond. Met onderstaande link kunt u deze film bekijken: <https://vimeo.com/713071506/8aab8f59cd> .

Verslagen informatiemarkten

Zoals aangegeven treft u op volgende pagina's de verslagen aan van de drie bijeenkomsten. Ze zijn divers, omdat naast de onderwerpen natuurlijk ook de wijken met in totaal 23.500 inwoners divers zijn. Daarnaast treft u een tweetal bijlagen aan. In de eerste bijlage leest u de antwoorden op een

vragenlijst vanuit de informatiemarkt Heikant/Quirijnstok. Die vragenlijst betreft de toekomst van Tilburg Noord (vooral woningbouw en woonomgeving). De tweede bijlage gaat over de beelden die de inwoners van de Heikant/Vlashof hebben over de toekomst van hun wijk.

VERSLAG INFORMATIEMARKT STOKHASSELT

Opzet van de avond

Voor de wijk Stokhasselt met daarbij de buurt Vlashof is naar aanleiding van gesprekken met bewoners en op basis van de ervaringen van de organiserende organisaties, gekozen voor de thema's woningbouwplannen van de gemeente/de plannen met het Ypelaerpark, kinderopvang/onderwijs

en armoede/bestaanszekerheid. Na een plenair gedeelte zijn de bezoekers op grond van persoonlijke voorkeur verdeeld in drie groepen die met elkaar in gesprek zijn gegaan. Daarbij werd informatie gedeeld en werden standpunten uitgewisseld

Inhoud van de avond

A. Woningbouwplannen gemeente

Tot 2040 heeft de gemeente de doelstelling om in Tilburg Noord zo'n 5000 woningen te bouwen om het tekort aan woningen in te halen en de verwachte bevolkingsgroei op te vangen. Er zijn nog geen concrete plannen. Het streven is om deze woningen zoveel mogelijk binnen de huidige bebouwde kom te realiseren (verdichting) en daardoor het buitengebied te sparen.

De gezamenlijke wijkraden hebben hier ongeveer een half jaar geleden een reactie op gegeven. Er moeten vooral woningen worden gebouwd waar nu een tekort aan is. Het tekort aan eengezinswoningen (zowel hoog-als laagbouw) zou in eerste instantie opgelost kunnen worden door het bevorderen van de doorstroming van 1- en 2-persoonshuishoudens (vaak ouderen) naar een kleinere passende woning. Die moeten er dan wel zijn of gebouwd worden en het doorstromen dient (financieel) gestimuleerd te worden. Er zouden dan in de Stokhasselt/Vlashof geen nieuwe sociale eengezinswoningen bijgebouwd hoeven te worden. Naast kleinere ouderenwoningen is er ook behoefte aan (kleine) woningen voor starters. De aanwezigen bij deze bijeenkomst onderschrijven veelal deze uitgangspunten, maar hebben ook vragen en kritische opmerkingen.

- Er is twijfel of het aantal bij te bouwen woningen alleen door "verdichting" gerealiseerd kan worden. De angst bestaat dat dit ten koste gaat van veel (te veel) groenvoorzieningen.
- Er is de opmerking gemaakt dat de huidige eengezinswoningen vaak

gekocht worden door/voor arbeidsmigranten en dan worden onderverhuurd. Dat laatste kan leiden tot verdringing of overlast.

- Er waren ook signalen dat er behoefte zou zijn aan meer luxere koopwoningen om een bredere bevolkingsgroep aan te trekken. Hiermee wordt niet alleen de woningbouw bespreekbaar maar ook de samenstelling van de bevolkingsopbouw; een breed samengestelde gedifferentieerde en pluriforme opbouw van de bevolking bepaalt mede de kwaliteit van de wijk.
- Enkele bewoners met een migratieachtergrond gaven aan dat er behoefte is aan een aantal grote gezinswoningen in de sociale huursector, omdat er nogal wat gezinnen in de wijk wonen, die – gezien de gezinsgrootte tot zelfs 10 personen – in de huidige gezinswoningen met 3 of 4 slaapkamers onvoldoende ruimte hebben.
- Er is gevraagd naar woningen specifiek voor jongeren. De wijk heeft meer dan het gemiddelde aantal jongeren binnen een wijk. Sociale regelingen rond thuiswonende jongeren roepen ook vragen op rond woningen.
- Bieden wijzigingen in het bestemmingsplan meer mogelijkheden voor de wijk? Wordt de toenemende behoefte aan voorzieningen (onderwijs, gezondheidszorg, winkels, sportvoorzieningen) meegenomen met de planning?
- Wordt rekening gehouden met de duurzaamheidsopdracht?

B. Plannen met het Ypelaerpark

Met het project ForwArt zal het Ypelaerpark een verandering ondergaan. De bedoeling is het park aantrekkelijker te maken voor jongeren. Tijdens de informatiemarkt werd een foto gepresenteerd van de maquette die van het park is gemaakt. Niets hiervan is echter al in een uitgewerkt stadium. De enkele bewoners die hierin geïnteresseerd waren, gaven wel aan dat het

park voor alle wijkbewoners moet blijven. Het park is nog niet zo lang geleden gerenoveerd en de bezoekers zijn er geen voorstander van als het met veel gemeenschapsgeld wordt aangepast ten behoeve van jongeren. Wel was er steun voor een soort paviljoen in het midden van het park, maar dan wel voor alle wijkbewoners.

C. Kinderopvang en onderwijs

Voor dit thema zijn deskundigen uit de wijkraad, de coördinator ouderkamer en de ambassadrices uitgenodigd, die het gesprek met de bezoekers van deze informatiemarkt begeleiden. Op verschillende bijeenkomsten (o.a. met wethouders) en in diverse notities hebben de beide wijkraden het belang onderstreept van een vroegtijdige opvang en begeleiding van jonge kinderen. Dit geldt vooral voor kinderen van ouders met een migratieachtergrond. Want juist door de kinderopvang leren ze al vroeg de

Nederlandse taal; groeien ze tweetalig op. Ze leren om met andere kinderen te spelen en krijgen een structuur aangereikt. Ook tijdens deze informatieavond blijkt weer dat de kosten van kinderopvang het grootste struikelblok is. We zullen daarom opnieuw bij de gemeente moeten pleiten voor gratis kinderopvang in deze wijk. Let wel, het opvoeden van kinderen kost minder dan het heropvoeden van ouderen, die hun weg niet konden vinden in de samenleving.

Ambassadrices

Om ouders te overtuigen van het belang van kinderopvang schakelen we de ambassadrices in. Deze groep vrouwen met een migratieachtergrond heeft een positieve ervaring met kinderopvang. Naast het Nederlands spreekt

Ouderbetrokkenheid

Er is een groot appel gedaan op ouderbetrokkenheid. De ouderkamer slaat een brug tussen ouders en school. Helaas ontbreken de vaders nog vaak, Sprekend over het onderwijs geven ouders aan dat ze niet altijd weten wat er in de bovenbouw van de basisschool gebeurt, maar van het voortgezet onderwijs heeft men vaak helemaal geen kaas gegeten. Het was voor veel bezoekers niet bekend dat ook het voortgezet onderwijs een ouderkamer kent. (Elke maandagochtend in Het Ronde Tafelhuis.) Hier moet meer bekendheid aan gegeven worden. Ook al wordt een kind ouder, gaat het

Rol scholen

Van de scholen wordt verwacht dat men ook daar zoekt naar leraren/mentoren die de thuistaal van de kinderen spreken. Dit bevordert het wederzijdse begrip. De band met het basisonderwijs moet gehandhaafd blijven. Hierdoor wordt het een doorgaande leerweg. Ook de overgang van

D. Armoede en bestaanszekerheid

Voor dit onderdeel werden verschillende gasten uitgenodigd zoals een ervaringsdeskundige, de matchmaker van Quiet Community en vrijwilligers van kledingproject Tiramisu. Quiet Community biedt de leden regelmatig – zonder tegenprestatie – gratis diensten, producten of verwennerijen aan. Dit dankzij een aantal sponsors. Men hoopt ook vereenzaming te voorkomen door een aantal sociale activiteiten.

De ervaringsdeskundige bevestigt dit. Er heeft een heel open gesprek plaatsgevonden over haar ervaringen met armoede. Als je je kinderen niet kunt geven wat ze nodig hebben, geeft dat stress. Dan trek je je terug. Op dit moment heeft ze een baan aangeboden gekregen waar ze dolgelukkig

Wat is armoede?

De bijeenkomst komt niet tot een eenduidige formulering, noch in woorden, noch in financiële termen. Veel is afhankelijk van omstandigheden (kunnen budgetteren, de omgeving waarin je moet functioneren, individuele capaci-

teiten, woonomstandigheden). Er mee omgaan is een ander probleem. Veel mensen die in armoede leven raken geïsoleerd, zijn vaak ziek en missen levensvreugde. Gelukkig zijn er ook voorbeelden van sterke vrouwen.

puberen, hij/zij heeft begeleiding en steun nodig van zijn/haar ouders. Ook al kan deze misschien niet helpen met de leerstof; bemoediging en aandacht kan elke ouder geven. Er wordt ook gedacht aan de mogelijkheid om ambassadeurs/ambassadrices op te leiden voor met name de overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs, en om wellicht later ook het onderwijs te begeleiden. Dit kan een te lage schooladvisering helpen voorkomen. Ouders zouden huiswerkbegeleiding erg waarderen. Maar uiteindelijk is aandacht voor ouderbetrokkenheid is essentieel.

het voortgezet onderwijs naar MBO en HBO is van belang. Als leerlingen een verkeerde keuze maken, haken ze vaak af. We moeten nadenken hoe we ook dan de juiste ondersteuning kunnen bieden.

mee is. Met haar salaris komt ze net niet uit de bijstand. Ze heeft kritiek op haar coach. Deze raadde haar af te gaan werken. Naast financiële problemen heeft deze ervaringsdeskundige ook te kampen met een chronische ziekte. Met haar openheid geeft ze ook aan dat ze af wil van schaamtegevoelens en een voorbeeld wil zijn voor haar kinderen. Deze ervaringen worden onderstreept door de twee vrijwilligers van Tiramisu. Zij zijn op dit moment de schaamte voorbij, maar vertellen over hun worsteling toen ze nog voor hun kinderen moesten zorgen, Op dit moment accepteren ze de uitkering en menen met hun vrijwilligerswerk iets terug te doen voor de samenleving door mensen te helpen.

teiten, woonomstandigheden). Er mee omgaan is een ander probleem. Veel mensen die in armoede leven raken geïsoleerd, zijn vaak ziek en missen levensvreugde. Gelukkig zijn er ook voorbeelden van sterke vrouwen.

Wat is de invloed van armoede?

Hoewel we dit onderwerp wel even hebben genoemd, hebben we het wegens tijdgebrek niet uitgewerkt. Wel werd duidelijk dat armoede doorwerkt in alle levensterreinen: gezondheid (zorgmijders), zowel

lichamelijk als geestelijk, in levensverwachting, op het gebied van kinderopvang en onderwijs, in welzijn, sociale ontwikkeling en bij deelname aan activiteiten.

Armoede en werk

De groep heeft lang stilgestaan bij de verhouding tussen betaald werk en vrijwilligerswerk. Er is gepleit voor een gelijkwaardiger waardering, zowel door professionals als de samenleving. Natuurlijk zou een kleine financiële tegemoetkoming welkom zijn, maar een andere waardering zou goed doen.

In het taalgebruik klinkt vaak al een verschillende waardering door. Noem alle werk *werk*, ongeacht of het betaald of vrijwillig is. En maak geen onderscheid tussen lichamelijk werk en kantoorwerk.

Beloning

Op de vraag hoe het huidige systeem van salaris/uitkering en toeslagen wordt gewaardeerd werd unaniem gesteld dat een basisinkomen voor iedereen veel op zou lossen. De gemeente zou daar in haar contacten met

de landelijke overheid op aan moeten dringen. Het basisinkomen zou voldoende moeten zijn voor de eerste levensbehoeften. Ieder kan daarnaast kiezen voor passend werk (betaald of vrijwillig).

VERSLAG INFORMATIEMARKT HEIKANT-QUIRIJNSTOK

“Een duurzame wereld! Wat kan jij doen? Laat je inspireren tijdens de informatiemarkt”

Opzet van de avond

In Quirijnstok en het oostelijk deel van de Heikant hebben bewoners duidelijk aangegeven dat er aandacht moet worden besteed aan met name **duurzaamheid**. Duurzaamheid vertaalt zich in ‘verduurzaming van je woning’ en ‘verduurzaming van de woonomgeving’.

Tevens is men benieuwd hoe de gemeente met andere partners gevolg gaat geven aan de (landelijke) behoefte aan veel meer woningen. In het geval van Tilburg Noord gaat het om 5000 extra woningen die vooral via verdichting gerealiseerd gaan worden.

De werkgroep voor de ‘informatiemarkt Heikant–Quirijnstok’ heeft mede in verband met het informatieve karakter van de thematiek, gekozen voor een open avond. De bijeenkomst is met een vrije inloop begonnen (van 19.00 – 20.00 uur), daarna volgde een centraal blok (van 20.00 – 21.00 uur) waarin informatie is gegeven over de inhoud en opzet van de bijeenkomst en waarin sprekers hun specifieke informatie konden presenteren en na 21.00 uur was er weer een vrij gedeelte waar de bezoekers facultatief weer informatie hebben kunnen ophalen. Tussendoor werd de film ‘Gezond &

Gelukkig in Tilburg Noord’ vertoond.

Tijdens de hele avond stonden drie thema’s centraal die via drie grote ‘markttafels’ en powerpoint werden gepresenteerd door deskundigen van de gemeente, ervaren bewoners en deskundigen van organisaties die zich met de betreffende thema’s bezighouden. Aanwezig waren: bewoners die ervaring hebben met aanleggen van groene/blauwe tuinen of met verduurzaming van hun woning, de projectleider stedelijke ontwikkeling i.h.b. voor het Wagnerplein, een stedenbouwkundige van de gemeente, de procesmanager stedelijke ontwikkeling, een stadsecoloog, een beleidsmedewerker groen, een landschapsontwerper, de duurzaamheidsmakelaar (voor Quirijnstok), een gemeentelijke adviseur energietransitie, vertegenwoordigers van de Energiefabriek 013 en de Klimaatklussers.

De ruim 120 bezoekers konden zich laven aan de informatie, informatie-materiaal meenemen, gesprekken voeren, hun vragen stellen en/of deze op enquêteformulieren aangeven en konden hun ervaringen delen.

Inhoud van de avond

A. Nieuwbouw

De gemeente Tilburg heeft het voornemen om in Tilburg 25.000 nieuwe woningen te bouwen, waarvan 5.000 in Tilburg Noord. Het is de bedoeling dat de meeste van deze woningen worden gerealiseerd via *inbreiding of verdichting* d.w.z. dat die woningen zoveel mogelijk binnen de bestaande bebouwde kom moeten worden gebouwd en dat het buitengebied gespaard wordt.

De wijkrazen hebben al in een vroeg stadium van de plannen gevraagd om een optimale bewonersparticipatie. Tevens hebben zij in een eerste reactie aangegeven dat er vooral extra woningen gebouwd moeten worden die nu nog ontbreken, zoals kleine(re) huur- en koopwoningen voor starters,

senioren, eenpersoons huishoudens: levensbestendig bouwen met circulair woningen. Met die nieuwbouw moet ook de doorstroming van ouderen vanuit grote gezinswoningen naar kleinere woningen gestimuleerd worden, waarbij doorstroomprijs deze beweging kunnen versnellen.

Naast de soorten woningen is de manier van bouwen belangrijk. Hoe duurzaam zullen de nieuwe woningen zijn? Worden er ook duurzame materialen gebruikt? Hoe worden de woningen gebouwd? Gebruiken we nieuwe en snellere technieken zoals prefab of gaan we bouwen met bakstenen en beton. Circulair en duurzaam dus voor senioren, starters en

eenpersoonshuishoudens. Geef daarbij ook ruimte voor nieuwe manieren van (samen)wonen. Opvallend is dat in praktijk vooral gekozen wordt voor appartementen terwijl bij ouderen vooral een voorkeur bestaat voor laagbouw met tuin(tje).

Veel bezoekers hebben de **vragenlijsten** die hierover gingen, ingevuld.¹Zie bijlage 1. Daaruit blijkt (weer eens een keer) dat veel bewoners graag in Heikant/Quirijnstok wonen. Ruimte, rust en groen worden vaak als bepalende factoren genoemd. De korte afstand naar het buitengebied waar gefietst en gewandeld kan worden, wordt als zeer fijn ervaren; het buitengebied dichtbij, en de voorzieningen in het centrum op fietsafstand. Hoe ideaal kan het zijn. Dat bleek ook uit de antwoorden. Wanneer gevraagd wordt naar de plekken waar nieuwe woningen zouden kunnen worden gebouwd, zijn de antwoorden niet zo eenduidig. Er worden

verschillende plaatsen genoemd, zoals het gebied rond 'Peerke Donders', achter de Sweelincklaan, langs de Heikantlaan, vervanging kleinindustrie/-handel door woningen, en bij brede ringwegen zoals Stokhasseltlaan en Vlashoflaan de 'bij-grond' benutten. Wel wordt steeds bezorgdheid uitgesproken t.a.v. het behoud van het bestaande groen. De alom geroemde ruimte van de wijk(en) wordt omarmd, maar tegelijkertijd worden ook hier zorgen uitgesproken vanwege de – overigens noodzakelijke – nieuwbouw.

Men spreekt uit dat die nieuwbouw beheerst en met oog op de duurzame toekomst moet worden gerealiseerd. Dat laatste geldt uiteraard ook voor de uitbreiding en renovatie van het Wagnerplein. De projectleider stedelijke ontwikkeling die de ontwikkelingen in en om Wagnerplein in zijn portefeuille heeft, gaf bezoekers, o.a. ook via een impressietekening, informatie daarover.

¹ De opmerkingen en ideeën zijn niet alleen ontleend aan de antwoorden op de vragenlijsten, maar ook aan de gesprekken die hebben plaatsgevonden tussen de genodigde informanten en bewoners.

B. Verduurzaming woning

Voor dit onderwerp waren deskundigen uitgenodigd, professionals zowel als ervaren bewoners. Klimaatverandering en de huidige enorme stijging van de energiekosten zijn relevante motieven om stappen te zetten. Dat kunnen **kleine stappen** zijn zoals geen ruimtes verwarmen waar niemand is, deuren sluiten, plaatsen van radiatorventilatoren, 's avonds gordijnen sluiten, tochtstrips, radiatorfolie, ledverlichting, kort douchen, etc. Je kunt ook **grotere stappen** maken. Maar ook dat kan stap voor stap. Te noemen valt: overgang van koken op gas naar inductie, isolatie (te beginnen met het dak), aanschaf van zonnepanelen, triple-glas en aanschaf van apparatuur zoals zonneboiler, hybride cv-ketel of warmtepomp, uiteindelijk van het gas af of nog verder: nul-op-de-meter. De stappen die gezet kunnen worden zijn persoonsgebonden en juist daarin kon de informatiemarkt in een behoefte voorzien.

C. (Duurzame) woonomgeving

Bewoners hebben via de vragenlijsten (en gesprekken) ook ideeën aangedragen om de ideale wijk ook voor het komend decennium te behouden en mooier te maken. Genoemd zijn: meer voorzieningen voor jongeren (meer speelplekken) en ouderen (o.a. jeu de boulesbaan), verbetering Midden-Brabant-park, meer woningen voor starters en senioren (zie ook hiervoor de 1^e alinea), groen (denk ook aan daken, gevels en

De gemeente Tilburg onderzoekt nieuwe methoden om woningen te verwarmen. Denk daarbij aan (collectieve) voorzieningen als aardwarmte (geothermie), warmte uit water (aquathermie), restwarmte van bedrijven, e.d. Binnenkort gaat de gemeente starten met warmte-uitvoeringsplannen; per buurt en - wat uiteraard zeer belangrijk is – in samenspraak met bewoners. Op de informatieavond gaven energiedeskundigen zoals Energiefabriek 013 en de Klimaatklussers, veel nuttige informatie. Er was ook een adviseur van de gemeente die uitleg gaf over mogelijke subsidieregelingen (zoals btw-teruggave op zonnepanelen, subsidie 'Klimaatbestendig Tilburg', energiebespaarlening, stimuleringslening 'aan de slag met je huis', Zon op je Dak). De duurzaamheidsmakelaar die ook in Quirijnstok op vrijdagmorgen in KBO-gebouw op het Kreverplein aanwezig is, gaf advies op maat.

boomspiegeltuintjes), horeca en beweegtoestellen langs het Wilhelminakanaal, (meer) culturele voorzieningen (inclusief ontmoetingsplaatsen), goede mix (jong/oud, allochtoon/autochtoon, sociale-/midden- en hogere huur en luxere appartementen), upgrading winkelcentrum Wagnerplein (ook toiletten?), verwijdering tuintegels, differentiatie in woningen (realisatie wooncarrière) alsook differentiatie in

manieren van bouwen en gebruik van bouwmaterialen (toekomstbestendig). Menig bewoner stoort zich aan de onveiligheid van het verkeer in de straten die soms lijken op racebanen (waar blijft de controle op 30 km?), maar vooral ook in en rondom het Wagnerplein. Tevens ergert men zich over fietsers op de stoepen (controle?). Het lijkt ook zinvol om de 30-km plicht een paar keer te herhalen. De nieuwbouw van woningen betekent meer mensen, maar ook meer auto's. Er zal ook moeten worden nagedacht

over optimale doorstroming en voldoende parkeerplaatsen.

In de 1^e alinea zijn de voorzieningen al ter sprake gekomen, zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin. Veel bewoners hebben op dit punt gereageerd. Meer (en betere) horeca is vaak genoemd. Dat geldt ook voor recreatieve voorzieningen, specifiek voor jongeren en ouderen. Daarnaast is er veel behoefte aan luxere winkels (upgrading Wagnerplein, zie ook 1^e alinea) en betere eetgelegenheden.

Groene en blauwe tuinen

Om de opwarming van de aarde en de verdroging van onze bodem tegen te gaan, is vergroening noodzakelijk. Dat geldt niet alleen voor de publieke ruimte, waar de gemeente al stappen zet m.b.t. de verduurzaming van bermen. Maar ook de eigen tuin kunnen we zodanig inrichten dat we een flinke bijdrage kunnen leveren, ook aan de biodiversiteit. Betegelde tuinen zijn al een tijd een groot probleem. Denk ook aan vergroening van de gevels en daken.

Verschillende bewoners die ervaring hebben met de aanleg van een groene/blauwe tuin, gaven op deze informatieavond uitleg over het vergroenen en

waterbestendig maken van hun tuin en het gebruik van een regenton.

Informatiemateriaal

Bezoekers kregen hand-outs over verduurzaming, hand-outs over vergroening, flyers en folders van gemeente, folders van Stichting 'Op Groene Voet', folders over tegelwippen, geveltuintjes e.d. Bezoekers ontvingen bij binnenkomst een tasje en een pen met blocnote om de hand-outs en folders in te doen en de nodige informatie te noteren. Er is goed gebruik gemaakt van de mogelijkheid informatie mee te nemen.

VERSLAG INFORMATIEMARKT HEIKANT/VLASHOF

Opzet van de avond

De informatieavond in het Ronde Tafelhuis heeft een andere opzet dan de overige bijeenkomsten. Voor de informatiemarkt in het RTH was het de bedoeling dat de bezoekers zich vooraf via e-mail zouden opgeven. In plaats van een vrije inloop om informatie op te halen, was hier een actieve

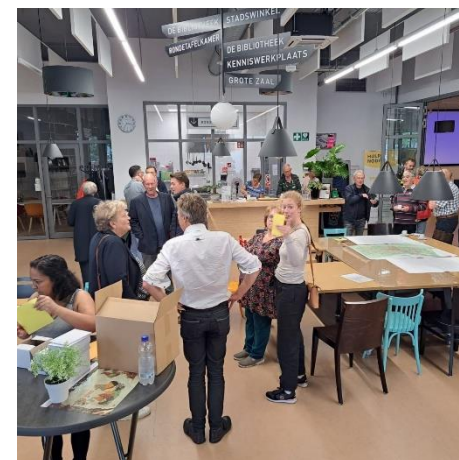
rol weggelegd voor de deelnemers/bezoekers. Zij werden verdeeld over werktafels waarbij elke groep zich boog over een specifiek onderwerp. De onderwerpen zijn ook hier bepaald door de eerder gehouden interviews met wijkbewoners.

Inhoud van de avond

De avond wordt geopend door een betrokken bestuurslid van het Ronde Tafelhuis. Zij heet de aanwezigen welkom en licht het programma toe. Bij binnenkomst hebben alle deelnemers een velletje papier ontvangen. Gevraagd is om daarop enkele opmerkingen te plaatsen over de wijk. Bij de start van de avond werden de papiertjes in propjes naar voren gegooid. De wijkwethouder las vervolgens enkele briefjes voor. Jammer genoeg moest hij daarna afscheid nemen wegens dringende verplichtingen elders. Vooral jammer omdat hij de enige van het college was die tijdens een bijeenkomst

aanwezig was. Daarna werd de film bekeken met de Titel 'Gezond & Gelukkig in Tilburg Noord'. Kort daarna verlaat de wijkwethouder de bijeenkomst vanwege verplichtingen elders.

Na deze inleiding worden de aanwezigen in de gelegenheid gesteld om aan te schuiven aan een van de vier Wijkwerktafels: wijkbanen, veiligheid in en om het huis, verkeersveiligheid en multifunctionele ruimte. Bij elke wijkwerktafel staan deskundigen klaar voor toelichting en begeleiding.

A. Wijkwerktafel Wijkbanen

- Belangrijk is dat er gewerkt kan worden in de *geest* van de wet i.p.v. de letter van de wet.
- Ontmanteling van de armoedeval. Er is angst om gekort te worden op allerlei voorzieningen als je ook maar iets verdient o.i.d. Het is aan de politiek om dit risico weg te nemen.
- Samenwerking opzoeken met gemeente Tilburg. De gemeente moet de nieuwe visie niet alleen omarmen maar vooral integreren, toepassen. Reclasseringsambtenaren moeten maatwerk kunnen leveren.
- Een duidelijk bereikbaar loket, dat weet wat er mogelijk is.
- 'Wijkbaan', dienstbaar aan de wijk.

B. Wijkwerktafel Veiligheid in en om het huis

De teamchef politie, spreekt over ervaringen van de politie. Er ontstaat een gesprek waarin zorgen worden geuit over criminaliteit, opvoeding, etc. De meeste aanwezigen geven aan dat zij graag rustig en met veel plezier in Tilburg Noord wonen. Wel ziet men dat de samenstelling van de wijk nogal is veranderd. Er wonen nu veel meer grote gezinnen. Kinderen spelen soms nog laat op straat en jongeren zoeken eigen plekken om te vertoeven.

Dat er zorgen zijn rond opvoeding komt vaak omdat ouders de kinderen te weinig volgen. Men spreekt de taal niet en weet nauwelijks wat er met de jongeren gebeurt. Ouders moeten op hun eigen verantwoordelijkheid worden gewezen. Opvoeding van jongeren, toekomstperspectief, 'achteroverleunen' van sommige ouders, gebrek aan plaatsen waar jongeren en kinderen terecht kunnen, het wordt benoemd als een groot gemis in de wijk. Ouders weten zich niet altijd raad. Dat kan leiden tot

- Lessen uit de geschiedenis trekken: van eerdere systemen en programma's.
- Laat alle aanwezigen vijf van hun contacten meenemen naar een vervolgbijeenkomsten om te praten over hun ervaringen.
- Juist vrijwilligers een extra gemeentelijke toeslag geven, i.p.v. loon voor reclasseringsambtenaren.
- Het bundelen van krachten van alle 55 vrijwilligersorganisaties om zoiets in gang te zetten. Zorgen dat alle organisaties samen één vuist maken en onderlinge competitie vermijden.

conflicten in gezinnen met soms als uitwas huiselijk geweld. De politie moet daar regelmatig bij optreden.

De manier waarop uitkeringen en toeslagen geregeld zijn - en in vele gevallen leiden tot situaties van armoede – maakt jongeren kwetsbaar voor figuren die hen ronselen om gemakkelijk geld te verdienen. Gebrek aan financiën thuis, brengt veel jongeren in de verleiding om vooral te kiezen om 'rijk' te worden. De weg daarnaartoe is niet altijd de meest voor de hand liggende. Uit deze situaties kan criminaliteit groeien. Het gevolg van deze ontwikkelingen is dat er wijkbewoners ontstaan die zich niet op alle plekken in de wijk veilig voelen. Oplossingen kunnen zijn om meer en meer verspreid over de wijk kleine ontmoetingscentra te creëren waar jongeren terecht kunnen en ouders elkaar kunnen ontmoeten. De gemeente kan hier een belangrijke rol in spelen.

C. Wijkwerktafel Verkeersveiligheid met Wijkagent

Van deze tafel is nog geen verslag ontvangen. Nadrukkelijk is wel gesproken over de verkeerssituatie op het Wagnerplein. Daar zijn onduidelijke en

onhandige verkeersstromen die - al het overleg ten spijt - nog steeds niet zijn opgelost.

D. Wijkwerktafel Multifunctionele ruimte

Er wordt geen noodzaak gezien voor een multifunctionele ruimte waar feesten voor 500 mensen gegeven kunnen worden. Zo'n accommodatie zou beter op een industrieterrein gerealiseerd kunnen worden. Er is ook geen parkeergelegenheid voor een dergelijke voorziening en geluidsoverlast midden in de wijk moet niet gestimuleerd worden. Wel kan gedacht worden aan kleinere locaties in de wijk waar mensen kunnen samenkomen. Deze ruimtes kunnen een verbindende rol hebben, denk bijvoorbeeld aan het

RTH. De huidige MFA's zijn vaak te groot en er zijn té veel organisaties in gehuisvest. Daarmee valt de binding weg. In de omgeving van het Von Weberpark kan ruimte worden gemaakt waar ook horeca-activiteiten gehouden kunnen worden. Gebrek aan horeca in Noord is een zorg van veel gesprekspartners. Waarom niet in en om het winkelcentrum meer horeca laten vestigen? Er is wel ruimte voor ontmoeting voor bijvoorbeeld activiteiten, kerk- en moskeebijeenkomsten, feesten, cursussen, en bioscoop etc.

HOE NU VERDER?

Op basis van het aantal bewoners dat deze informatiemarkten heeft bezocht (zo'n 250), de vele vragen die de bewoners stelden aan de enthousiaste en deskundige genodigden en de vele antwoorden die wij hebben gekregen, lijkt herhaling van een dergelijke initiatief zinvol. De manier waarop de informatiemarkten zijn georganiseerd geeft bewoners de open mogelijkheid hun vragen te stellen en hun verwachtingen bij ons neer te leggen. We hebben blijkbaar aan een behoefte voldaan. Dat verplicht ons tegelijkertijd voor de toekomst een dergelijke bijeenkomst met een eventueel vergelijkbare thematiek nog eens te organiseren. Daarnaast is het goed items uit deze drie bijeenkomsten te verwerken in de wijkagenda en natuurlijk ook het begrip burgerparticipatie meer te laten zijn dan de

zoveelste intentie uit het zoveelste coalitieakkoord. Wij zijn verheugd dat deze 250 bewoners de informatiebijeenkomsten hebben bezocht. Het aantal lijkt nog gering, maar naar verhouding kunnen we spreken van een succes. We hopen dan ook dat degenen die de markten hebben bezocht, het verhaal zullen doorvertellen. Voor ons is het een eerste, gewaardeerde stap om bewoners mee te laten praten over wat hen bezighoudt.

Deze verslaglegging wordt aangeboden aan de wijkwethouder, de gemeenteraad, de organisaties in de wijk, maar vooral en met name de bewoners van Tilburg Noord.

Bijlagen

1. Verwerking vragenlijst 'De toekomst van Tilburg-Noord-anoniem'
2. Ideeënbus Ronde Tafelhuis

Foto's

- Jostijn Ligtoet (gebouw Ypelaer)
- Gemeente Tilburg (posters, gebouwen Symfonie en Ronde Tafelhuis, informatiemarkt Symfonie)
- Ton Touw (blauwe tuin)
- Thea van Blitterswijk (Ronde Tafelhuis)
- Carin van Voorst (informatiemarkt Symfonie, informatiemarkt Ypelaer, groene tuinen en groene omgeving)